

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET
SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

BÚTORKATALÓGUSOK SZERZŐI JOGI VÉDELME

SZJSZT-01/07

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság megkeresése

A megkereső által feltett kérdések

1. A felperesi katalógusok szerzői jogi védelemben részesülnek-e?
2. A felperesi katalógusok egyes képei, táblázatai, szövegei tekinthetők-e egyéni, eredeti elemeket tartalmazó szellemi termékeknek?
3. A felperesi katalógusok összeválogatásában, elrendezésében és szerkesztésében megnyilvánul-e egyéni, eredeti jelleg?

Az eljáró tanács szakvéleménye

Ad 1. és ad 3. Mivel a 3. pontban feltett kérdés előfeltétele az 1. pontban feltett kérdésnek, ezért az eljáró tanács összevonva ad a két kérdésre választ.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Sztj.) 7. §-a rendelkezik a gyűjteményes művek szerzői jogi védelméről:

„7. § (1) Szerzői jogi védelemben részesül a gyűjtemény, ha tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű (gyűjteményes mű). A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

(2) A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti, ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek és szomszédos jogi teljesítmények jogosultjainak önálló jogait.

(3) A gyűjteményes mű szerzői jogi védelme nem terjed ki a gyűjteményes mű tartalmi elemeire.”

A gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem az alkotói tevékenység egyik különleges fajtaként értékelhető szerkesztői tevékenység eredménye. Azaz a szerkesztői tevékenység, amelynek eredménye a gyűjteményes mű, akkor áll szerzői jogi védelem alatt, ha a tartalom összeválogatásában, elrendezésében vagy szerkesztésében a szerzői jogi védelem feltételeként megkövetelt egyéni, eredeti jelleg megmutatkozik. Ennek megfelelően a gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem független a gyűjteményben szereplő egyes

alkotóelemek (pl. képek, táblázatok, szövegek) szerzői jogi védelmétől. Az egyéni, eredeti jellegnek kizárólag a szerkesztés tekintetében kell fennállnia.

A felpeseri bútor-katalógusok jellegüknél fogva gyűjteményes műnek tekinthetők. Az eljáró tanács megállapítja, hogy a katalógusok szerkesztői tevékenysége egyéni eredeti jellegű, azaz a katalógusok mint gyűjteményes művek szerzői jogi védelem alatt állnak.

Fontos hangsúlyozni, hogy a gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem a szerkesztőt illeti meg, aki az Szjt. értelmében [Szjt. 4. § (1) bekezdés] csak természetes személy lehet. Ha a szerkesztő munkaviszonyban áll, jelen esetben az Ö. T. Rt.-vel, akkor az Szjt. 30. §-ának megfelelően a munkáltatóra száll át a gyűjtemény szerzői vagyoni joga, és így az is, hogy azok védelmében fellépjen. Amennyiben azonban a szerkesztő az Rt.-től független személy, akkor a kettőjük közötti szerződés tartalma határozza meg, hogy az Rt. egyáltalán felléphet-e a gyűjteményen fennálló szerzői jogi vagyoni védelem érdekében. Főszabályként ugyanis a szerzői vagyoni jogok nem ruházhatók át, másként sem szállhatnak át, és azokról lemondani sem lehet [Szjt. 9. § (3) bekezdés]. A törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel azonban átruházhatók, illetve átszállnak. Ilyen esetben főszabályként, azaz szerződés eltérő rendelkezése hiányában a vagyoni jogokkal a továbbiakban a jogszerző rendelkezhet [Szjt. 9. § (6) bekezdés]. A kérdéses bútor-katalógusok esetében megállapíthatjuk, hogy azok reklámozás céljára jöttek létre. Az Szjt. 63. § (1) bekezdése értelmében a reklámozás céljára megrendelt műre vonatkozó vagyoni jogok a felhasználóra átruházhatók. Azaz az Szjt. megadja a lehetőségét annak, hogy ebben az esetben a vagyoni jogokat a felhasználó gyakorolja. Ezt azonban, szemben a munkaviszonyban létrehozott művel, ahol ez a joggyakorlás a törvény erejénél fogva száll át a munkáltatóra, bár ebben az esetben is csak akkor, ha a felek eltérően nem állapodtak meg [Szjt. 30. § (1) bekezdés], a reklámozás céljára megalkotott mű esetében az Szjt. a felek megállapodásától teszi függővé.

Ad 2. A második kérdés arra irányul, hogy a katalógusban, a gyűjteményes műben fellelhető egyes alkotóelemek, képek, táblázatok, szövegek szerzői jogi védelem alatt állnak-e, azaz egyéni, eredeti jelleggel rendelkeznek-e.

A katalógusban megjelenő szövegek annyira egyszerűek, és oly mértékben csak a termékek megjelölésére (l. a fantázianeveket), azok méreteire, illetve árára vonatkoznak, hogy azok egyéni, eredeti jelleggel nem rendelkeznek. Táblázat a katalógusban, a legutolsó oldalon szereplő megrendelőlapról eltekintve, nem található.

Ami a képeket illeti, azok szakszerű fotográfusi munkának tekintendők, a tárgyfotózás területén magas színvonalú fotográfusi teljesítmények, amelyek a tárgyfotózás ismert szabályainak megfelelnek. Ez azonban egyúttal azt is jelenti, hogy jellegüknél fogva nélkülözik a szerzői jogi védelemhez szükséges egyéni, eredeti jellegűt, hiszen az árukatalógus céljával (az áru bemutatása eladás céljából) csak az fér össze, hogy a tárgyak objektív valóságukban jelenjenek meg, ne kerüljön hozzájuk többlet, azaz a fotográfus szubjektuma ne szűrődjön át a felvételeken.

Összefoglalva, a katalógus mint olyan gyűjteményes műnek minősül, és szerzői jogi védelem alatt áll, azonban a benne található egyes elemek nem érik el a szerzői jogi védelemhez szükséges küszöböt.

Dr. Györi Erzsébet, a tanács elnöke
Dr. Lendvai Zsófia, a tanács előadó tagja
Markovics Ferenc, a tanács szavazó tagja

SZÁMÍTÓGÉPI PROGRAMALKOTÁS JOGI VÉDELME

SZJSZT-02/07

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság megkeresése

A megkereső által feltett kérdések

1. Az eTalon számítástechnikai rendszer forráskódjai önmagukban szerzői jogi védelem alatt állnak-e, ha igen annak mindkét szerződő fél jogosultja-e, vagy csak az A. E. Kft?
2. Állapítsa meg, hogy közös műnek (együttes műnek) tekinthető-e az A. E. Kft. által a P. U. Kft.-nek 2002. szeptember 19-én értékesített eTalon vállalatirányítási rendszer, különös tekintettel a kifejlesztésének körülményeire, illetve a két cég között létrejött szerződés tartalmára!
3. A szakértő egyéb észrevételei.

Az eljáró tanács szakértői véleménye

Ad 2. Tekintettel arra, hogy az eTalon elnevezésű számítógépi programalkotáshoz (a továbbiakban: szoftver) kapcsolódó szerző jogosítványok csak akkor vizsgálhatók, ha a szoftver maga szerzői jogi védelemben részesül, ezért az eljáró tanács elsőként a megkeresés második kérdését vizsgálta meg. A vizsgálat eredményeként az eljáró tanács megállapítja, hogy a szoftver, így annak forráskódja is, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerint szerzői műnek minősül. A szoftver Szt. szerinti eredeti jogosultja (szerzője) mindig természetes személy, az adott konkrét ügyben Sz. Z. és L. M..

Ad 1. A megkereséshez csatolt iratok alapján az eljáró tanács megállapítja, hogy a szoftvert az A. E. Kft. kizárólag két személy – Sz. Z. és L. M. – személyes közreműködésével valósította meg, vagyis a hivatkozott személyek tekinthetők a szoftver eredeti jogosultjainak.

A csatolt iratok alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy melyik szoftverfejlesztő a szoftver mely részét alkotta meg. Az is megállapítható továbbá, hogy a szoftver egyes részei önállóan is felhasználhatóak, vagyis a szoftver az Szjt. 5. §-ának (2) bekezdése szerint összekapcsolt műnek minősül. Az összekapcsolt művek szerzői a saját rész tekintetében szerzői jogaikat önállóan gyakorolhatják. Bár az összekapcsolt mű bármely részének más művel való összekapcsolása esetén valamennyi szerző hozzájárulása szükséges, ilyen tevékenységre a csatolt iratok nem utalnak.

Az Szjt. az alábbi többszerzős műtípusokat határozza meg (nem említve közöttük az Szjt. 7. §-a szerinti gyűjteményes műveket):

- a) szigorúan vett többszerzős művek [Szjt. 5. § (1) bekezdés], amelyek esetében a közös mű részei nem használhatók fel önállóan;
- b) összekapcsolt művek [Szjt. 5. § (2) bekezdés], amelyek esetében a többszerzős mű egyes részei önállóan is felhasználhatók;
- c) együttesen létrehozott művek (Szjt. 6. §), amelyek esetében a mű megalkotásában együttműködő szerzők hozzájárulásai olyan módon egyesülnek a létrejövő egységes műben, hogy nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni, a mű megalkotását pedig egy olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság kezdeményezte, aki azt saját nevében hozza nyilvánosságra.

A megkeresésben hivatkozott együttesen létrehozott mű fogalmának [l. fenti c) pont] értelmezése során nem hagyható figyelmen kívül a Szjt. miniszteri indokolása, amely a következőket tartalmazza: „A *technikai fejlődés legújabb hullámai nyomán előtérbe kerültek a csoportosan, kollektív munkával – jelentős beruházást igénylő berendezéssel és felszereléssel, szervezett keretek között – létrejövő művek, amelyek szerzői gyakran nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán nevesíthetők. Ez a jelenség a modern szerzői jogi kodifikációt több országban (pl. Franciaországban, Spanyolországban, Szlovéniában) arra indította, hogy bevezesse és az általánostól eltérően szabályozza a 'kollektív', az együttesen létrehozott mű kategóriáját. A művek e fajtáját az jellemzi, hogy a mű megalkotásában együttműködnek a szerzők, akiknek a hozzájárulásai ennek során olyan módon egyesülnek a létrejövő egységes műben, hogy nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni. E művek további jellemzője, hogy létrehozásukat külső – tehát a szerzők körén kívüli – személy vagy szervezet kezdeményezi és irányítja. Ilyen műveknél indokolt, hogy a szerzői jog jogosultja az a szervezet vagy személy legyen, amely, illetve aki kezdeményezte és irányította a mű létrehozását, majd ezt követően az elkészült művet saját nevében nyilvánosságra hozta. Ez elérhető volna azzal is, ha a törvény az említett személyt, illetve szervezetet eleve a szerzői jogok eredeti alanyának minősítené, de – tekintettel a szerzőt természetes személynek tekintő elvi kiindulásra – helyesebbnek látszik, hogy a szerzői jog a törvény erejénél fogva szálljon át, és a szerzők jogutódjaként illesse meg a szóban forgó személyt vagy szervezetet (6. §).”*

A fentiekből egyértelmű, hogy az együttesen létrehozott mű fogalmának lényegi eleme, hogy a szerzők ne, vagy csak aránytalan nehézségek árán legyenek azonosíthatóak. Ezt támasztják alá az Európai Unió azon szerzői jogi tárgyú irányelvei is, amelyek olyan műtípusok esetében hivatkoznak az együttesen létrehozott művekre, amelyek jellemzően sok, adott esetben sok száz szerzővel készülnek. Ilyen műtípus az adatbázisok jogi védelméről szóló 96/9/EK irányelv szerinti adatbázis, illetve a számítógépi programalkotások védelméről szóló 91/250/EK irányelv szerinti szoftver is.

Az, hogy egy mű az Szjt. szerint együttesen létrehozott műnek minősül-e vagy sem, ténykérdés, azon a felek szándéka nem változtat. Az eljáró tanács a fentieket is figyelembe véve tekinti a szoftvert összekapcsolt és nem együttesen létrehozott műnek.

Tekintettel arra, hogy az Szjt. 1. § (2) bekezdés c) pontja értelmében az Szjt. nem csupán a számítógépi programalkotást, hanem a hozzá tartozó dokumentációt is védi, ezért a szerzőség kérdése a dokumentáció és a szoftver vonatkozásában elkülönítetten vizsgálendő. A megkereső által átadott dokumentumok, illetve adathordozók részletes átvizsgálását követően az eljáró tanács megállapítja, hogy az nem tartalmaz a szoftverhez kapcsolódó olyan dokumentációt, amely megfelelné az Szjt. 1. § (3) bekezdése szerinti követelménynek, vagyis amely egyéni, eredeti jelleggel rendelkezne. Ez a megállapítás igaz azokra az aláírás és dátum nélküli dokumentumokra is, amelyeket „dokumentumjegyzék” felirattal ellátva a megkereső az iratokhoz csatolt, és amelyek a szoftver egyes részeinek működésére vonatkozó követelményeket tartalmazzák, mint a „fejlesztést megalapozó dokumentum”. E dokumentumok ugyan nem vitathatóan szellemi munka eredményeként álltak elő, azonban elsősorban funkcionális jellegűek, vagyis a szoftver elvárt helyes működését írják le. Ennek megfelelően valódi szerepük elsősorban a szoftver készítője feladatának pontos meghatározásában ragadható meg, a szoftver tényleges működését nem azok határozzák meg. Mivel az eljáró tanács megállapítása szerint a hivatkozott dokumentumok sem egyenként, sem pedig összességükben nem tekinthetők egyéni, eredeti jellegűnek, ezért az akkor sem keletkezett szerzői jogosultságot, amennyiben annak szerzője a szoftvert megrendelő feljelentő. Az eljáró tanács ugyanakkor külön fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a hivatkozott dokumentumok szerzősége, illetve keletkezése kapcsán megállapítást nem tehet, mivel azok önmagukból a dokumentumokból, illetve a megkereséshez csatolt egyéb iratokból nem állapíthatók meg. Emellett az eljáró tanács azonban azt is meg kívánja jegyezni, hogy egy egyedi szoftvermegrendelésnek, illetve fejlesztésnek elképzelhető olyan megoldása is, amelyben maga a megrendelő készíti el a szoftver szerzői jogilag védett dokumentációját, vagy annak elkészítésében szerzői jogi szempontból is releváns módon közreműködik. A megkeresés szerinti esetben erre utaló jelet a csatolt iratok nem tartalmaznak.

Ad 3. Az egyéb észrevételek között az eljáró tanács megvizsgálta a tárgybeli ügy során kötött és szerzői jogi relevanciával bíró szerződéseket, megállapodásokat. Az A. E. Kft. és a szoftverfejlesztésben részt vevő szerzők egymás közötti jogviszonyát az iratokhoz csatolt „Meg-

bízási szerződés” elnevezésű dokumentumok határozzák meg. A szerződések 3.1. pontjai a következő, szó szerint egyező rendelkezést tartalmazzák: „Megbízott (ti. Sz. Z., illetve L. M. – az eljáró tanács megjegyzése) az elvégzett feladatainak eredményeit átadja megbízónak (az A. E. Kft.-nek, vagyis a feljelentő vállalkozásnak – az eljáró tanács megjegyzése) forrásnyelven valamint tárgykódra fordítva, és egyben szerzői jogairól lemond megbízó javára.” Az Sztj. 9. § (2)–(3) bekezdése szerint azonban a szerző személyhez fűződő, illetve vagyoni jogairól nem mondhat le, vagyis a szerződések ezen rendelkezései – az Sztj. 3. § alapján alkalmazandó Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti jogszabályba ütközés miatt – semmisek. Az eljáró tanács nyomatékkel fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a Ptk. 239. § (1) bekezdésének rendelkezéseire figyelemmel megállapítható, hogy a felek az érvénytelen rész nélkül is meg kívánták volna kötni a szerződést, és a tanács megítélése szerint a felek szerződéskötéskor fennálló szándéka a semmis rendelkezések figyelmen kívül hagyásával is feltárható, részint magukból a szerződésekből, részint pedig az iratokhoz csatolt tanúvallomásokból, az alábbiak szerint.

- a) A szerződések alapján alaposan feltehető, hogy a szerzők (Sz. Z. és L. M.) engedélyezték a szoftver felhasználását. Erre elsősorban az utal, hogy teljesen életszerűtlen lenne olyan szoftvert kifejlesztetni, amelyet később a megrendelő maga sem hasznosíthat. Erre utal továbbá a mindkét szerződésben meglévő szavatossági nyilatkozat is (Sz. Z. esetében a szerződés 5.2. pontja, L. M. esetében pedig a szerződés 5.1. pontja), hiszen annak csak hasznosítás esetén lenne értelme.
- b) A megfelelő felhasználási engedélyre utal Sz. Z. 2006. július 27. napján tett tanúvallomása is, amelyben így nyilatkozott: „Arra a kérdésre nem tudok választ adni, hogy jelenleg ki a (a szoftver- – az eljáró tanács megjegyzése) tulajdonos Az biztos, hogy nem az én tulajdonomban van a program, mert az én és az A. E. (az A. E. Kft., vagyis a feljelentő vállalkozás – az eljáró tanács megjegyzése) között létrejött szerződés ezt kizárta”.
- c) A szerződések alapján alaposan feltehető, hogy a szerzők (Sz. Z. és L. M.) harmadik személy számára is átadható felhasználási jogot adtak a megrendelőnek. Erre utal, hogy mindkét szerződés szerint a megrendelő maga is értékesítheti a szoftvert, a megállapodások továbbá a díjazás megosztásáról is rendelkeznek. (Sz. Z. szerződése esetében a szerződés 5.4. pontja, L. M. esetében a szerződés 5.2. pontja.)
- d) A szerződések alapján alaposan feltehető, hogy a szerzők (Sz. Z. és L. M.) nem kizárólagos jogot adtak a megrendelőnek. Erre utal, hogy a szoftver értékesítésére mindkét szerződés alapján jogosult Sz. Z. és L. M. is. (Sz. Z. szerződése esetén a szerződés 5.4. pontja, L. M. esetében a szerződés 5.2. pontja.)

A szerzőségtől eltérő kérdés, hogy a szoftver felhasználói milyen engedélyekkel rendelkeznek a szoftver hasznosítása vonatkozásában. A jogok vizsgálata során a jogosítási láncolatnak a szerző(k)höz megszakítás nélkül kell visszavezethetőnek lennie. Az ügy megítélése szempontjából e körben szerzői jogi relevanciával az rendelkezik, hogy a P. U. Kft. kitől

szerezte be azt az engedélyt, amely részére lehetővé tette a szoftver azt követő felhasználását, hogy az A. E. Kft. a P. U. Kft.-vel korábban kötött szerződését felmondta. E kérdésben a csatolt iratok alapján egyértelműen állást foglalni ugyan nem lehet, az ugyanakkor megállapítható, hogy a P. U. Kft. annak megvalósítása során együttműködött a szoftver egyik szerzőjének minősülő Sz. Z. -vel.

*Dr. Novák Tamás, a tanács elnöke
Dr. Békés Gergely, a tanács előadó tagja
Mamuzsics Gábor, a tanács szavazó tagja*

FÉNYKÉPFELVÉTEL SZERZŐI JOGI VÉDELME

SZJSZT-10/07

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság megkeresése

Előzmények

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság mint elsőfokú bíróság személyhez fűződő jogok és a szerzői jogok megsértése iránt indított perében megkereste a Magyar Szabadalmi Hivatal Szerzői Jogi Szakértő Testületét, hogy szíveskedjen állást foglalni abban a kérdésben, hogy a mellékelten megküldött, a kiskorú felperesről készült fotó a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény tárgyi hatálya alá tartozik-e, fotóművészeti alkotás, vagy csupán egyszerű, egyéni, eredeti beállítást nélkülöző „hobby-szintű” fényképfelvétel. (A mellékelt színes fotó első képe a per tárgya.)

Tájékoztatásul közli a megyei bíróság, hogy a kiskorú felperes törvényes képviselői amiatt indítottak pert az alperes ellen, mert álláspontjuk szerint az alperes ügyvezető igazgatója megsértette a kiskorú felperes személyhez fűződő és szerzői jogait azzal, hogy az alperesi strandon – bár az ő engedélyükkel – lefényképezte kislányukat, azonban arra nem kért, és nem is kapott engedélyt, hogy az így készült fotók óriásplakátokon, buszokra felhelyezett reklámokon felhasználásra kerüljenek.

A perben vita alakult ki abban a tekintetben, hogy az alperes ügyvezetője által készített fotók engedély nélküli felhasználásával az alperes megsértette-e a kiskorú felperes mint „alkotó” szerzői jogát is [a szerzői jogról szóló törvény 16. § (1) bekezdése], vagy pedig a fotók csupán egyszerű fényképfelvételek, nem minősülnek művészeti alkotásnak, esetlegesen a személyhez fűződő jogai sérültek a gyermeknek.

Az eljáró tanács szakértői véleménye

1. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. számú törvény (a továbbiakban: Sztj.) a fotóművészeti alkotásokat az irodalmi, tudományos és művészeti művek többi kategóriáival egyenrangú műkategóriaként ismerte el. Megszűntek szerzői jogunkban az ilyen alkotásokra vonatkozóan korábban létezett különleges rendelkezések.

Az Sztj. 1. §-ának (2) bekezdése így rendelkezik: „Szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen: ... (i) a fotóművészeti alkotás.”

Alá kell azonban húzni azt, hogy a „fotóművészeti” jelzőben a „művészeti” kifejezés nem jelent valamilyen külön minőségi besorolást. A fotóművészeti alkotásokra is vonatkozik az Sztj. 1. §-ának (3) bekezdése, amely így szól: „A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől.” (Kiemelés az eljáró tanácstól.)

[Ennek tükrében megemlíthető, hogy a „fotóművészeti” jelző némileg félrevezetőnek tűnhet. Ezt a kifejezést még az eltérő védelmi szinteket alkalmazó korábbi szerzői jogi törvényünkben vette át a hatályos Sztj. Valójában a „fényképeszeti” jelző lenne a megfelelő, amit az irányadó és a Magyarországot is kötő nemzetközi és közösségi rendelkezések alkalmaznak (l. lentebb). Az Sztj. 3. §-ának a fent idézett (3) bekezdése teszi nyilvánvalóvá, hogy valójában a magyar jogban is erről van szó.]

2. A fotóművészeti alkotásoknak a többi műkategóriához való asszimilálása mind nemzetközi szinten, mind pedig a közösségi jog – az „*acquis communautaire*” – szintjén végbement, s az Sztj. fent idézett rendelkezései (s különösen az, hogy megszűnt a fényképeknek a korábbi szerzői jogi törvényünkben meglevő kétszintű – szerzői jogi és egy alacsonyabb szintű, „rokonjogi” – védelme) ennek felelnek meg.

Nemzetközi szinten a fényképeszeti alkotásoknak a többi műkategória szintjére emelése a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) Szerzői Jogi Szerződése (WCT) révén teljesedett be. (Az 1996-ban elfogadott és 2002-ben hatályba lépett WCT-nek Magyarország is szerződő fele.) A WCT 9. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a] Szerződő Felek a fényképeszeti alkotások tekintetében nem alkalmazzák a Berni Egyezmény 7. cikke (4) bekezdésének a rendelkezéseit.” A Berni Egyezmény 7. cikkének (4) bekezdése ugyanis lehetővé teszi, hogy a fényképeszeti művek (az egyezmény ezt a kifejezést használja; angolul „*photographic works*” szerepel a szövegben) és az iparművészeti alkotások esetében az egyéb műkategóriákra irányadó védelmi időtől (a szerző élete és a halálát követő év elejétől számított 50 év) eltérő védelmi időt is alkalmazhatnak, feltéve, hogy az nem rövidebb, mint az adott mű megalkotását követő év elejétől számított 25 év.

3. A közösségi jog szintjén már a WCT elfogadása előtt megtörtént a fényképészeti műveknek a többi műkategóriához történő teljes hasonítása. A Tanácsnak a szerzői jog és bizonyos kapcsolódó jogok védelmi idejének a harmonizálásáról szóló, 1993. szeptember 27-én elfogadott 93/98/EGK számú irányelve végezte ezt el. Az irányelv 1. cikke határozza meg az irodalmi és művészeti művek védelmi idejét (ami általában a szerző élete és a halála utáni év kezdetétől számított 70 év). Majd a 6. cikk úgy rendelkezik, hogy a fényképészeti művek (az irányelv is ezt a művészeti színvonalra, illetőleg értékítéletre nem utaló kifejezést használja: angolul „*photographic works*” szerepel itt is) esetében is ezt a védelmi időt kell alkalmazni. Tisztázza a 6. cikk azt is, hogy egy fénykép szerzői jogi védelmének az egyetlen feltétele az, hogy az a szerző saját szellemi alkotása legyen; semmilyen más kritérium nem alkalmazható ebből a szempontból.

4. Mint ahogyan a Szerzői Jogi Szakértő Testület arra korábbi szakértői véleményeiben már rámutatott, az alkotás akkor „egyéni”, ha „az adott körülmények között lehetőség van többféle kifejezési módra, s ezek közül a szerző egyéni módon valósítja meg azok egyikét vagy másikat”, és akkor „eredeti”, ha „az nem csupán valamely már meglevő alkotás szolgai másolata”.¹

Annak bemutatására, hogy mit jelent mindez a fényképészeti művek területén, érdemes utalni arra a dokumentumra, amelyet a Szellemi Tulajdon Világszervezete és az UNESCO készített egy olyan kormányzati értekezletre, amelyet kifejezetten a fényképészeti művek szerzői jogi védelmének a kérdéseiről tartottak.² A dokumentum, amelyet később a WIPO és az UNESCO megfelelő vezető testületei jóváhagytak, tíz elvet határozott meg a fényképészeti alkotások védelmére. A legelső, PHW1 számú elv³ (2) bekezdése így szól: „Minden fénykép, amely eredeti elemeket tartalmaz, szerzői jogi védelmet kell, hogy élvezzen. Minden fénykép esetében úgy kell tekinteni, hogy az eredeti elemeket tartalmaz, és hogy ennek megfelelően fényképészeti műnek minősül, kivéve az olyan fényképet, amelynek az esetében a fényképet készítő személynek nincs semmilyen befolyása a kép kompozíciójára vagy más egyéb lényeges elemére.”⁴

¹ Az idézet az SZJSZT 38/03 számú szakértői véleményének 3. pontjából való. L.: A szerzői jog a gyakorlatban – A Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményeinek gyűjteménye (1997–2003). KJK Kerszöv, 2004, p. 77.

² Az értekezletet 1988. április 18. és 22. között tartották Párizsban. A dokumentum száma: UNESCO/WIPO/CGE/PHW/3. L.: Copyright (a WIPO szerzői jogi havi lapja), 1988. június p. 262–281.

³ Korábban hasonló kormányzati értekezleteket tartottak más műkategóriák védelme tárgyában is, s mindenhol ilyen „elveket” – angolul a „principles” kifejezés szerepelt – fogadtak el, amelyeknek számozása az adott műkategóriára utalt. A fényképészeti alkotásokra vonatkozó elveket ez a „PHW” – a photographic works rövidítése – szériaszámozás azonosította.

⁴ Az eredeti angol szöveg a következő: „All photographs that contain original elements should be protected by copyright as photographic works. All photographs should be considered as containing original elements and thus as being photographic works, except those in the case of which the person taking the photograph has no influence on the composition or other significant elements of the picture.” (L. a Copyright folyóirat fent említett számának 271. oldalát.)

A dokumentum felsorol számos elemet, amely alapjául szolgálhat egy fénykép egyéni, eredeti jellegének, kezdve magától a témaválasztástól, a fényképezés szögének a meghatározásán át a „képkivágás” módjáig (vagyis addig, hogy a téma miként helyezkedik el a fénykép keretein belül). A fent idézett elv indokolása utal egy korábbi bírósági ítéletre, amely szerint „egyetlen fénykép, bármilyen egyszerű is, sem lehet mentes a szerző személyes hatásától”, majd így folytatódik: „Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag az emberi lények által készített minden fénykép szükségképpen magában foglalja az eredetiségnek valamely elemeit. Amennyiben az eredetiség megállapítható, nincs alap annak a kijelentésére, hogy valamely alacsonyabb szintű eredetiség még nem elegendő, és hogy egy magasabb szintű eredetiségre van szükség a szerzői jogi védelemhez. Csak azok a fényképek zárhatók ki a szerzői jogi védelemből, amelyek esetében nincs tere személyes döntésre és nincs lehetőség a kép kompozíciójának a befolyásolására (mint például az automatikus közlekedésellenőrzési készülékek által rögzített képek, bizonyos törvények szerint a pénzbedobással működő kamerák útján készített fényképek stb.). Egyebekben az is nyilvánvaló, hogy a már meglévő fényképekről készült fényképek sem számítanak eredeti műveknek.”⁵

5. Az eljáró tanács a fent idézett rendelkezések alapján végezte el az ügy tárgyát képező fényképek vizsgálatát, és megállapította, hogy azok kétségen kívül egyéninek, eredetinek számítanak, s így megfelelnek a szerzői jogi védelem követelményeinek. Ez adódik a nyilvánvalóan tudatos témaválasztásból, a fényképezés szögének és távolságának a megválasztásából, a témának a képkivágáson belül való elhelyezéséből, a fókuszálás jellegéből, és így tovább.

Dr. Vékás Gusztáv, a tanács elnöke
Id. dr. Ficsor Mihály, a tanács előadó tagja
Bán András, a tanács szavazó tagja

CIKKEK SZERZŐI JOGI VÉDELME

SZJSZT-11/07

A Budapesti Rendőr-főkapitányság megkeresése

A szakértőknek az alábbi kérdésekre kell választ adniuk

1. A hatóságunk által a K-Á. Kft. számítástechnikai eszközeiről lefoglalt adatokat tartalmazó adathordozókon lévő tartalom vizsgálata céljából az azokon lévő adatokról készített, az

⁵ Az eredeti angol szöveget lásd a Copyright folyóirat fent említett számának 270. oldalán.

Önök rendelkezésére bocsátott 48., 49., 50., 52., 53. tételek másolataiban szereplő cikkek szerzői jogi védelem alatt állnak-e?

2. A K-Á. Kft. cselekménye, amely szerint „ a K-Á. Kft. a magyar írott és elektronikus média szemlészésével, kivonatolásával és gyűjtésével foglalkozó vállalkozás, amely a vele szerződött ügyfelei számára széles körű palettáról választható szolgáltatásokat nyújt. Ezen a cég bemutatkozása szerint többek között szerepel a nyomtatott sajtó feldolgozása (beszkennelt változat, annak szövegfelismerő szoftverrel szerkeszthető formátumban alakított változata, fénymásolata stb.), az elektronikus sajtó feldolgozása, fordítás, valamint az így készülő állományok ke-reshető archívumba rendezése is. A K-Á. Kft. e szolgáltatását díj ellenében üzletszerűen nyújtja vele szerződő partnerei számára” (1. feljelenítés I. pontja). A feljelenítő által sérelmezett cselekmény

- az Szt. szerinti felhasználásnak minősül-e,
- a jogosult engedélyéhez kötött-e,
- azért díjazás illeti-e,
- avagy a szabad felhasználás esetkörébe tartozik?

3. Kérem megállapítani, hogy a K-Á. Kft. tevékenységével sértett szerzői jogok konkrétan kinek vagy kiknek (természetes vagy jogi személy pontos megnevezése, lap, kiadó pontos megnevezése) a szerzői jogát sértette meg. Amennyiben lehetőségük van, kérem annak megállapítását, hogy az ügyben szereplő médiák esetén a szerzői jog kit illet meg?

4. Kérem nyilatkozni, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület korábbi, a szerzői jogi törvény módosítása előtti más ügyben megalkotott véleménye irányadó lehet – 1. SZJSZT 19/03 számú állásfoglalás –, vagy az csak az adott ügyre érvényes?

5. Kérem nyilatkozni, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület az SZJSZT 19/03 számú állásfoglalását milyen számú, a BRFK Vizsgálói Főosztályán folytatott bűnügyhöz adta?

6. A szakértő egyéb észrevételei.

Az eljáró tanács véleménye

Az eljáró tanács előjáróban szükségesnek tartja a Szerzői Jogi Szakértő Testület (SZJSZT) a sajtó-, illetve médiafigyelő szervezetek tevékenységével kapcsolatos eddigi szakvéleményeiben foglalt főbb megállapítások összefoglalását, köztük a kirendelésben is hivatkozott 19/03 számú SZJSZT-szakvéleménynek a jelen ügy szempontjából releváns megállapításait. A korábbi szakvélemények a jelen ügyben is változatlanul irányadóak, egyrészt a híranyagok szerzői jogi védelmének jogszabályi előfeltételei, másrészt a sajtó- és médiaanya-

gok felhasználására vonatkozó szerzői jogi szabályok, valamint a jogosultak engedélyét nem igénylő szabad felhasználási esetek értékelése szempontjából. Az e tárgyban adott korábbi SZJSZT-szakvélemények közül az eljáró tanács elsősorban a nyomozóhatóság által is a szakértői kirendelésben hivatkozott 19/03 számú szakvéleményben, az ugyancsak a hírek, híryanagyok felhasználásával kapcsolatos szerzői jogi kérdésekkel foglalkozó 25/00 számú szakvéleményben, továbbá a 28/03 számú szakvéleményben foglaltakat emeli ki. Emellett fontos felhívni a figyelmet a szerzői jogi törvény (1999. évi LXXVI. tv., a továbbiakban: Szt.) a tárgyhöz, azaz a sajtó- és médiafigyelő szervezetek működéséhez kapcsolódó módosításaira, illetve új rendelkezéseire.

A korábbi szakvélemények, valamint a 2004. május 1-jével hatályba lépett módosult szabályok alapján a jelen szakvélemény végén az eljáró tanács rövid összefoglalást ad azokról a módszertani szempontokról, amelyeket a kirendelés szerinti ügy szerzői jogi megítélésénél alkalmazott.

A korábbi SZJSZT-szakvélemények főbb megállapításai összefoglaló jelleggel:

- Ahogy ezt azóta a Szt. 2003. évi CII. törvénnyel végrehajtott módosítása nyomán beillesztett új 1. § (5) bekezdése külön is megerősíti, a szerzői jogi védelem nem terjed ki a sajtótermékek közleményeinek alapjául szolgáló pusztán tényekre vagy napi hírekre, ugyanakkor a híryanagyok, amennyiben azokban egyéni, eredeti alkotásjelleg jelenik meg, szerzői jogi védelem alatt állnak. Az egyéni, eredeti jelleg megítélése szempontjából pedig elegendő annak megállapítása, hogy az adott híryanagy a szerző saját szellemi alkotása.
- Rádió-, illetve televízió-műsorok formájában sugárzott médiaanyagok esetében a médiafigyelő szervezet által rögzített sugárzott műsor az Szt. 80. §-a szerinti szomszédos jogi védelem alatt áll, amely kiterjed a sugárzott műsor rögzítésére, többszörözésére (ha a rögzítés a rádió- vagy televíziószervezet hozzájárulása nélkül készült, vagy ha a rögzítés szabad felhasználásként ugyan az adott esetben megengedett, de a többszörözés viszont nem szabad felhasználási céllal történik), továbbá a szomszédos jogi védelem kiterjed a műsor on-demand (pl. internetes) nyilvánosságához közvetítésére. Az Szt. 83. § (2) bekezdése szerint a műsor többszörözéséhez, illetve nyilvánosságához közvetítéséhez a rádió-, illetve televíziószervezet hozzájárulására azokban az esetekben nincs szükség, amely esetek az Szt. szerint a szerzői művek tekintetében is szabad felhasználásnak minősülnek. Ahogy az SZJSZT a 28/03 számú szakvéleményében kifejtette, nem illeti meg szomszédos jogi védelem a különböző rádió-, illetve televízió-műsorokat az adott műsor szöveges tartalmának leírt formában való rögzítésével kapcsolatban, azaz a rádió- és televíziószervezeteket csak a sugárzott adás formájában nyilvánosságához közvetített műsoraik egyes felhasználásaival kapcsolatban illeti meg a szomszédos jogi védelem, nem pedig a műsortartalom leírás útján történő rögzítésével kapcsolatban. Más kérdés, hogy a műsortartalom önmagában állhat szerzői jogi védelem alatt, mint pl. szerkesztett hírműsor-összeállítás, egyéb, pl. rádiós hangjáték

vagy televíziós film, illetve audiovizuális mű, amely esetben az ilyen anyagok leírás útján történő többszörözése érintheti a szerzői jogosultak érdekeit. A szerzői jogosultak azonban saját műsorukon a legtöbb esetben éppen maguk a rádió-, illetve televízióműsorok.

- Nem tekinthető – egyébként szabad felhasználásnak minősülő – idézésnek teljes cikkek, sajtóanyagok egészének többszörözése, illetve gyűjteménybe foglalása.
- Nem minősül szabad felhasználásként idézésnek cikkekből vett rövidebb részletek kiemelése és saját anyagba való átemelése sem, ha az nem szigorúan vett illusztrációs, szemléltetési, kritikai vagy saját mondandó alátámasztására irányuló céllal történik, hanem a cikkrészletet pusztán kigyűjtik valamilyen szempont szerint, mondjuk pl. azért, mert a sajtófigyelést megrendelő ügyfél az adott konkrét részlet iránt érdeklődik, és a sajtófigyelést ily módon rendelte meg.
- A szervezetek, tehát nem természetes személyek által végzett többszörözési cselekmények kizárólag vállalkozási tevékenységen kívüli, belső intézményi célra megengedettek szabad felhasználásként, de csak akkor, ha a többszörözés jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja.
- Az Sztj.-nek a szabad felhasználásra vonatkozó általános szabályai [Sztj. 33. § (1)–(3) bekezdés] szerint csak a nyilvánosságra hozott művek használhatók fel szabadon, még közlés előtt álló cikkek tehát nem.
- Az általános szabályok szerint a felhasználás a szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezések alapján is csak annyiban megengedett, illetve díjtalan, amennyiben nem sérelmes a mű rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekeit, továbbá amennyiben megfelel a tisztesség követelményeinek, és nem irányul a szabad felhasználás rendeltetésével össze nem férő célra.

A fenti összefoglalóban hivatkozott szabályok kiegészíthetők továbbá azzal, hogy a sajtó-, illetve médiafigyelés során végrehajtott többszörözések szerzői jogi szempontból nem minősülhetnek szabad felhasználásnak minősülő átvételnek [Sztj. 34. § (2) bekezdés] sem, mert az ilyen szervezetek által kigyűjtött, kiemelt és gyűjteménybe foglalt, illetve a megrendelő rendelkezésére bocsátott cikkeket, illetve cikkrészleteket nem valamely más műben (pl. iskolai szöveggyűjteményben) használják fel, továbbá a felhasználás nem iskolai oktatási vagy tudományos ismeretterjesztési célból történik; ráadásul az üzletszerű felhasználás még ezekben az esetekben is kizárja az átvételként történő szabad felhasználásnak minősítést.

A Sztj.-nek a 2003. évi CII. törvénnyel végrehajtott módosításai 2004. május 1-jével léptek hatályba, és a sajtóanyagok felhasználhatóságával kapcsolatban két fő kérdést érintenek: (1) a magáncélú, illetve a belső intézményi célú többszörözéseket, valamint (2) a különböző sajtóanyagok sajtószervezetek általi szabad felhasználásának jogi feltételeit:

- 2004. május 1. óta a különböző szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló anyagok magáncélú többszörözése a korábbi szabályoktól eltérően csak akkor minősül a szerzői, illetve szomszédos jogi jogosult engedélye, illetve a jogosultnak történő

jogdíjfizetési kötelezettség nélkül gyakorolható szabad felhasználásnak, ha az természetes személy által történik.

- A természetes személy megbízásából, de valamely szervezet által végzett többszörözések megítélése a jogelmélet és a joggyakorlat által egyelőre még nem teljes mértékben tisztázott. A Szerzői Jogi Szakértő Testület az előzőekben hivatkozott 28/03 számú szakvéleményében azt az álláspontot fejtette ki, hogy a leginkább helyesnek látszó jogértelmezés szerint a valamely szervezet útján végzett többszörözési cselekmények, amennyiben a többszörözéssel megbízott szervezet e tevékenységéért a költségek egyszerű továbbhárításán túlmenő üzleti hasznot realizál, szabad felhasználásként nem megengedettek [Szt. módosult 35. § (1) bekezdése].
- A 2004. május 1. óta hatályos Szt. rendelkezései szerint [35. § (4) bekezdés] a korábbiakhoz képest szűkebb alanyi kör számára, azaz csak könyvtárak, iskolai oktatás célját szolgáló intézmények, muzeális intézmények, levéltárak, valamint kép- és hangarchívumok számára megengedett újságcikkek többszörözése. E szabály értelmében újság- vagy folyóiratcikkekről másolatkészítés még vállalkozási tevékenységen kívüli belső intézményi célra is, még közvetett jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat hiányában is csak a hivatkozott szervezetek, intézmények számára megengedett.
- A hivatkozott törvénymódosítás továbbá jelentős mértékben bővítette a sajtó számára igénybe vehető szabad felhasználási esetkört a napi eseményekhez kapcsolódó, időszzerű gazdasági vagy politikai témákról megjelentetett cikkek vagy e témákról sugárzott művek tekintetében, amennyiben az ilyen sajtó-, illetve médiaanyagok a forrás és a szerző nevének feltüntetése mellett a sajtóban szabadon többszörözhető, nyilvánosságához közvetíthetők, ideértve az internetes, illetve ún. on-demand hozzáféréssel történő nyilvános közvetítést is, hacsak a szerző nem tett az ilyen felhasználást megtiltó nyilatkozatot. Hangsúlyozni kell azonban, hogy ez az új, 2004. május 1. óta hatályos rendelkezés kizárólag a sajtószervek által végzett cselekményeket teszi a fenti előfeltételektől függően szabad felhasználássá, a sajtó fogalma alá nem tartozó szervezetek által végzett többszörözési és nyilvánosságához közvetítési cselekmények nem tartoznak e rendelkezés hatálya alá.

A fentiek szerint tehát fontos különbségek vannak a magáncélra szabad felhasználásként megengedett többszörözés [Szt. 35. § (1) bekezdés], továbbá a szervezetek által végzett többszörözés [Szt. 35. § (4) bekezdés] tekintetében a 2004. május 1. előtti és a 2004. május 1. után hatályos Szt.-szabályok között. Az Szt. 2004. május 1. előtt hatályos rendelkezései magáncélú másolásként – a szabad felhasználás egyéb törvényi feltételeinek fennállása esetén – nemcsak a természetes személyek által végzett másolási, illetve többszörözési cselekményeket engedték meg a jogosultak külön engedélye, illetve díjfizetés nélkül, hanem e tevékenységeket szervezetek, jogi személyek, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok is végezheték. Továbbá szélesebb volt azon szervezetek köre, amelyek belső intézményi célra végezheték újságcikkek többszörözését. Ebből a szempontból külön vizsgálá-

landó a K-Á. Kft. tevékenysége a 2004. május 1. előtti időszakban és a 2004. május 1-jével kezdődő időszakban.

Szervezetek többszörözési cselekményei 2004. május 1. előtt, illetve 2004. május 1-jével kezdődően

A 2004. május 1. előtti időszakban a szervezetek által folytatott cikk-, illetve rádió- vagy televízióműsor-rögzítések, -másolások abban az esetben minősülhetnek szabad felhasználásnak, ha e többszörözések ténylegesen magáncélra készültek, azaz, ha az adott szerzői jogi védelem alatt álló cikk vagy rádió-, illetve televízió-műsor rögzítése, másolása

- az adott szervezet belső intézményi célját szolgálta, és nem valamely más személy számára készült, illetve a többszörözés jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálta [Szt. 35. § (4) bekezdés]; vagy ha
- a többszörözés ugyan más személy megbízásából készült, de nem számítógéppel, illetve nem elektronikus adathordozóra; továbbá ebben az esetben sem jelentkezett jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat sem a megbízó/megrendelő, sem a többszörözést konkrétan végző szervezet oldalán [Szt. 35. § (1) és (3) bekezdés].

A szervezetek által szabad felhasználásként végezhető többszörözések szempontjából kiemelendő, hogy 2004. május 1. előtt bármilyen típusú szervezet másolhatott újságcikkeket belső intézményi célra, amennyiben a cikkek másolása

- vállalkozási tevékenységen kívül történt; továbbá
- ha a többszörözés közvetve sem irányult jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célra.

A 2004. május 1-jével kezdődő időszakban szervezetek által végzett többszörözési cselekmények szabad felhasználásként jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat hiányában, vállalkozási tevékenységen kívüli belső intézményi célra is csak akkor megengedettek, ha azokat könyvtárak, iskolai oktatás célját szolgáló intézmények, muzeális intézmények, levéltárak vagy kép- és hangarchívumok végzik. A sajtó- és médiaügynökségek nem tartoznak ebbe a körbe.

A magáncélú szabad többszörözések szempontjából az a kérdés a jogelmélet, illetve a joggyakorlat szintjén egyelőre nem tisztázott, hogy a 2004. május 1-jével hatályos szabályoknak megfelelően természetes személy által megrendelt rögzítést, illetve másolást végezheti-e valamely szervezet. Ahogy az az SZJSZT 28/03 számú szakvéleményében kifejtésre került, lehetséges az Szt. 35. § (1) bekezdésében foglalt szabály olyan értelmezése, mely szerint egyrészt nem kizárt az, hogy a szerzői jogilag védett művet, illetve szomszédos jog által védett rádió- vagy televízió-műsor többszörözését a természetes személy magáncélra, a természetes személy megrendelő szempontjából közvetett jövedelemszerzési, illetve jövedelemfokozási célzat nélkül rendeli meg, még hozzá nem természetes személytől, hanem pl. valamely sajtó-, illetve médiafigyelő szervezettől. Ebben az esetben – bár a joggyakorlat nem

kiforrott ebben a kérdésben – nem lehet kizárni, hogy az ilyen többszörözési cselekmény, legalábbis a természetes személy megrendelő szempontjából szabad felhasználásnak minősül. Ugyanakkor – figyelemmel a szabad felhasználásoknak az Szt. 33. § (2) és (3) bekezdéseiben foglalt általános szabályaira is – amennyiben a természetes személy megrendelése alapján a sajtó-, illetve médiafigyelő cégek az általuk a jogosultak engedélye nélkül végzett többszörözésekkel kapcsolatban a műsorrögzítéssel, többszörözéssel kapcsolatos költségeik egyszerű áthárításán túl a többszörözést megrendelő természetes személy irányában üzleti hasznot is magában foglaló ellenértéket számítanak fel, megvalósul az érintett jogosultak kizárólagos jogainak a sérelme.

A fenti bevezetés után az eljáró tanács a kirendelésben foglalt konkrét kérdésekre az alábbi szakvéleményt adja

Ad 1. A 48., 49., 50., 52., és 53. tételket tartalmazó DVD-lemezen szereplő anyagokat, azok óriási mennyisége (2,5 gigabyte, több százezer oldal) miatt az eljáró tanácsnak nincs módja átvizsgálni. Ezenkívül az eljáró tanács felhívja a tisztelt nyomozóbizottság figyelmét, hogy a lefoglalt anyagok az SZJSZT-hez másolatban, egyetlen DVD-lemezen kerültek megküldésre. Így a lefoglalt és a megkeresésben és a korábbi szakvéleményekben hivatkozott tételszámokat nem sikerült beazonosítani. Jelezzük továbbá, hogy a DVD-ken szereplő állományok egy részét fájlformátumuk, illetve méreteik miatt a rendelkezésre álló irodai környezetben csak részben volt lehetséges megnyitni.

A megkereséshez csatolt adathordozón lévő cikkek egyenkénti áttekintése helyett az eljáró tanács hivatkozik azokra a szempontokra, melyek alapján valamely újság-, illetve folyóiratcikk vagy médiaanyag tekintetében a szerzői jogi védelem fennállta megállapítható.

E körben az eljáró tanács mindenekelőtt hivatkozik a kirendelésben is utalásként szereplő korábbi, 19/03 számú SZJSZT-szakvéleményben részletesen leírt és a bevezetőben már jelzett szempontokra, melyek szerint egyes esetekben azt kell vizsgálni, hogy az adott sajtócikk vagy rádiós, illetve televíziós műsortartalom egyéni, eredeti alkotásnak minősül-e. Ahogy a hivatkozott szakvélemény külön kifejti, az irányadó nemzetközi és azzal egyező magyar szerzői jogi szabályozás, továbbá joggyakorlat értelmében valamely művet a szerzői jogi védelem a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg, a védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.

A 19/03 számú szakvéleményben is hivatkozott Berni Unió Egyezmény (BUE), melynek jelenleg hatályos szövegét a magyar jogalkotás az 1975. évi 4. tvr-rel belső jogszabályként hirdette ki, továbbá a BUE rendelkezéseivel lényegében szó szerint megegyező, hatályos Szt. 1. § (2) bekezdés *a*) pontja értelmében a sajtócikkek mint publicisztikai művek irodalmi alkotásként szerzői jogi védelem alatt állnak. Ha valamely híradást tartalmazó híryanag, újság-, folyóiratcikk, rádiós, illetve televíziós műsorszám jellegénél, formai jegyeinél fogva

az adott esetben nem is minősül publicisztikai műnek, a szerzői jogi védelem mindenképpen fennáll, ha a cikk, híryanagy az azt elkészítő újságíró, szerző saját egyéni, eredeti szellemi alkotása.

A kirendelésben hivatkozott cikkek, sajtó-, médiatartalmak szerzői jogi védettségét illetően tehát az SZJSZT korábbi szakvéleményeiben foglaltakkal összhangban el kell különíteni egymástól a pusztán tényközlésre irányuló sajtóközleményeket a szerző egyéni, eredeti gondolatait, kifejezéseit, megfogalmazását tartalmazó, szerzői jogi védelem alatt álló anyagoktól. Tekintettel arra, hogy – ahogy az eljáró tanács a fentiekben hivatkozott rá – a szerzői jogi védelemnek az irányadó joggyakorlatban nincs esztétikai minimumkövetelménye, sem pedig mennyiségi küszöbe, ezért a lefoglalás során 48.,49.,50.,52.,53., tételekkel ellátott hordozókon szereplő és az SZJSZT-hez egyetlen DVD-lemezen másolatban eljuttatott anyagok közül célszerű először is a pusztán a tényközlésre szorítókozó anyagokat kiválasztani. A többi anyagot feltehetőleg megilleti a szerzői jogi védelem.

A cikkek és médiaanyagok szerzői jogi jellegének megítélését segítheti, ha a következő közleménytípusokba tartozó anyagok mint egyéni, eredeti alkotás jellegével nem bíró anyagok különválasztása megtörténik:

- pusztán pénzügyi adatokat rendszerezetten tartalmazó információk (tőzsdeadatok, átváltási adatok, árfolyamok stb.);
- a tényközlésre a nevükben is utaló közlemények, pályázatok, felhívások, gazdasági felhívások, gazdasági társaságok hirdetményei stb.);
- időjárásra, közúti vagy reptéri közlekedési helyzetre vonatkozó tényközlések stb.

Tekintettel arra, hogy a pusztán tényközlésre szorítókozó anyagok nem állnak szerzői jogi védelem alatt, ezért azok felhasználásához engedélykérésre nincs szükség, és ezek után jogdíjat sem kell fizetni. Az eljáró tanács szakvéleményének kifejtése során a továbbiakban ezért csak a szerzői jogi védelem alatt álló sajtó- és médiatartalmak felhasználói feltételeit vizsgálja.

Ad. 2. Az eljáró tanács a tényállás tekintetében a rendelkezésre álló, a nyomozóhatóság által megküldött iratokból indult ki, elsősorban a feljelentésben és a K-Á. Kft. részéről T. A. 2007. február 22-i keltezésű iratában foglaltakból, amely információk megerősítik, hogy a K-Á. Kft. az írott és elektronikus média, illetve sajtó szemlélésével, kivonatolásával és gyűjtésével foglalkozik. A feljelentésben szereplő információk alapján a szemlélés során kigyűjtött rádió-, illetve televízió-műsorokat, újságcikkeket a K-Á. Kft. szerződéses ügyfelei megrendelésére szkennelés, egyéb technikai eljárás vagy fénymásolás útján, részben papírformátumban, részben pedig számítógépes úton, illetve elektronikus adathordozón rögzíti, illetve másolja (többszörözi). A feljelentésben foglalt információk szerint az ily módon létrejött többszörözött sajtóanyagokat a K-Á. Kft. megrendelői számára különböző módokon, így a feljelentésben foglaltak szerint fénymásolt példányban vagy elektronikus levél útján bocsátja rendelkezésre.

A rendelkezésre álló iratokból nem állapítható meg, hogy a K-Á. Kft. tevékenységével kapcsolatban a sajtó- és médiaanyagok rögzítésével kapcsolatos saját közvetlen költségeinek egyszerű áthárításán túl a megrendelő személy vagy szervezet irányában üzleti hasznot is magában foglaló ellenértéket számít-e fel. Ennek a kérdésnek a jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat tekintetében lehet jelentősége a különböző sajtócikkek és médiaanyagok felhasználásának szerzői jogi szempontú megítélése, illetve az ún. szabad felhasználási esetek vizsgálata szempontjából.

A korábbi szakértői vélemények tanúsága szerint a tényállás körébe egyaránt tartoznak 2004. május 1. előtti, illetve a 2004. május 1-jével kezdődő időszakban végzett rögzítések, másolások.

K-Á. Kft. által folytatott felhasználási cselekmények

Többszörözés

A rendelkezésre álló iratokból megismert tényállás alapján megállapítható, hogy a K-Á. Kft. a különböző sajtó- és médiaanyagokat, cikkeket, rádió-, illetve televízió-műsorokat vagy azok leírt szövegét részben analóg technikai eljárással (pl. fénymásolás útján), részben digitális módon, számítógépes módszerrel rögzíti, majd a rögzített anyagokból másolatokat készít. Ezek a cselekmények a hatályos Szjt. rendelkezései szerint többszörözésének minősülnek (Szjt. 18. §).

Nyilvánossághoz közvetítés

A rendelkezésre álló adatok szerint a rögzített, többszörözött sajtócikkeket, illetve rádió- vagy televízió-műsorokat a K-Á. Kft. ügyfelei számára e-mail útján (esetenként wordfájlformátumban) továbbítja. Az e-mailes továbbítás szerzői jogi megítélése a nemzetközi és hazai jogelmélet és gyakorlat szintjén nem egyértelmű. Lehetséges olyan értelmezés, mely szerint a szerzői jogi védelem alatt álló műnek (cikknek) a megrendelő részére e-mailben, csatolt fájlként történő kiküldése nyilvánossághoz közvetítést valósít meg, hasonlóan az egyéb internetes típusú műtovábbításokhoz. Ugyanakkor úgy is tekinthető, hogy az egyetlen címzettnek küldött e-mailhez csatolt, szerzői jogi védelem alatt álló cikk továbbítása nem minősül az Szjt. szerint nyilvános közvetítésnek, mert hiányzik a nyilvánosság.

A sok címzettnek történő cikk-küldés ugyanakkor az Szjt. 26. § (8) bekezdés első mondatában szereplő rendelkezés szerint kimerítheti a nyilvánossághoz történő közvetítés fogalmát, amely akkor is a jogosultak engedélyéhez kötött felhasználás, ha a továbbított szerzői vagy szomszédos jogi védelem alatt álló sajtócikkek, médiaanyagok ezt megelőző rögzítése, többszörözése egyébként szabad felhasználásként megengedett volt.

Terjesztés

Ha a szerzői jogi védelem alatt álló sajtócikkeket vagy egyébként szerzői jogi védelem alatt álló műsortartalmat magában foglaló rögzített rádió- vagy televízió-műsort, illetve annak leírt változatát vagy az arról készített többszörözött példányokat példányonkénti terjesztéssel juttatják el egyidejűleg sok címzettnek, megrendelő ügyfélnek, pl. úgy, hogy a fénymásolt újságcikket vagy a rögzített televízió-műsor VHS- vagy DVD-kópiáját egyidejűleg több megrendelő ügyfélnek postán vagy futárral kiküldik, az ilyen cselekmény a szerzői jogosult terjesztési jogát érinti (Sztj. 23. §). Más a dologi formában, illetve hordozón megjelenő anyagok kiküldésének szerzői jogi megítélése, ha egyetlen cikket vagy rádió-, illetve televízió-műsorszámot küldenek ki (juttatnak el) dologi hordozón, pl. fénymásolatban vagy VHS-kazettán egyetlen, a kimásolást, rögzítést konkrétan megrendelő természetes személynek. Ebben az esetben lehetséges, hogy a sajtó-, médiaanyag dologi formában vagy hordozón történő kiküldésével még nem lépték túl a szabad felhasználás esetkörét. Ha ugyanis az adott anyag többszörözése önmagában szabad felhasználásként megengedhető, mert nem számítógéppel, illetve nem elektronikus adathordozóra végezték, illetve sem a megrendelő, sem a többszörözést végző oldalán nem jelentkezett közvetve sem jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat, úgy az ily módon előállított másolati példányok, illetve hordozók közvetlen kiküldése a megrendelőnek nem tekinthető a szabad felhasználási kört túllépő önálló terjesztési cselekménynek.

A szomszédos jogok szempontjából megjegyzendő, hogy a rádió-, illetve televíziószervezeteknek az Sztj. nem biztosít szomszédos jogi védelmet rögzített, illetve többszörözött műsoraik példányonkénti terjesztése tekintetében, ezért ha az adott műsor amúgy nem áll szerzői jogi védelem alatt, akkor a rádió-, illetve televízió-műsoroknak a megrendelő ügyfél számára különböző audiovizuális hordozókon (VHS, DVD) történő átadása, leszállítása önmagában nem ütközik az Sztj.-be.

A fenti felhasználások minden olyan esetben az érintett szerzői, illetve szomszédos jogi jogosultak engedélyéhez kötöttek, amely esetek nem minősülnek a fentiek szerint szabad felhasználásnak.

A felhasználások a jogosultak engedélyéhez kötöttek-e?

Szerzői vagy szomszédos jogi szempontból védett anyagok többszörözése

A fentiekben már hivatkozott, korábbi SZJSZT-szakvéleményekben foglalt jogértelmezésnek megfelelően (28/03 számú szakvélemény) amennyiben megállapítható, hogy a K-Á. Kft. a különböző szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló sajtó-, illetve médiaanyagok többszörözéséért a másolásokat megrendelő személyek, illetve szervezetek irányában a költségek egyszerű továbbhárításán túlmenő üzleti hasznot realizál, illetve, ha a többszörözés számítógéppel vagy elektronikus adathordozóra történik, úgy a szerzői jogi védelem alatt álló újságcikkek, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló rádió-, illetve televízió-műso-

rok rögzítése és másolása az érintett jogosultak engedélyéhez kötött, amely engedélyeket a szerzői jogosultak tekintetében minden esetben csak szabályszerű írásbeli felhasználási szerződéssel lehet megszerezni.

Ha azonban a 2004. május 1-jét megelőző időszakban a különböző szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló sajtó- és médiaanyagok többszörözését a K-Á. Kft. nem számítógéppel, illetve nem elektronikus adathordozóra végezte, hanem pl. egyszerű leírás vagy fénymásolás útján papírhordozón vagy a rádió-, illetve televízió-műsorok tekintetében VHS-kazettán, továbbá a K-Á. Kft. nem számított fel – a közvetlen rögzítési, illetve másolási költségeken túlmenően – üzleti hasznot is tartalmazó ellenértéket a megrendelőkkel szemben, úgy cselekménye mindezen feltételek együttes fennállása esetén 2004. május 1. előtt nem volt engedélyhez kötött.

Sem a 2004. május 1. előtti időszak, sem pedig a május 1-jével kezdődő időszak tekintetében nem releváns az Szjt. azóta a fentiek szerint módosult 35. § (4) bekezdésében szabályozott eset, nevezetesen a szervezetek intézményi célú belső másolási tevékenysége, hiszen nyilvánvalónak tűnik, hogy a K-Á. Kft. nem saját belső intézményi céljára végezte, illetve végzi a különböző sajtó- és médiaanyagok rögzítését és többszörözését. A K-Á. Kft. tevékenysége, ahogy erre a kft. részéről T. A. is utalt írásbeli nyilatkozatában, a különböző partnerek, megrendelők megrendelésére történő többszörözésre irányul.

A különböző szerzői jogi vagy szomszédos jogi védelem alatt álló anyagok 2004. május 1-jével kezdődő időszakban végzett többszörözései már csak abban az esetben minősülhetnek a jogosultak engedélye nélkül végezhető szabad felhasználásnak, ha a megrendelő természetes személy. Vállalatok, jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek megrendelésére végzett rögzítések, másolások minden esetben az érintett jogosultak engedélyéhez kötöttek.

A természetes személyek által megrendelt többszörözések 2004. május 1. óta abban az esetben végezhetőek a jogosultak engedélye és a nekik történő jogdíjfizetés nélkül, ha a K-Á. Kft. e többszörözéseket nem számítógéppel, illetve nem elektronikus adathordozóra, azaz pl. nem CD-re, DVD-re végzi.

Még ha analóg módon történik is a rögzítés és a másolások, pl. cikkek fénymásolatban, papíron történő kimásolása, illetve rádió-, televízió-műsorok VHS-kazettán történő rögzítése és másolása, tehát a tevékenység teljes mértékben nélküli is a számítógépes rögzítéseket (akár átmeneti rögzítéseket is), még ebben az esetben sem minősülnek azonban szabad felhasználásnak az ilyen többszörözések akkor, ha a K-Á. Kft. az önköltségét meghaladó térítési díjat számít fel szolgáltatásáért.

A többszörözött anyagok internetes, e-mailes, illetve dologi hordozón történő példányonkénti kiküldése az ügyfeleknek

Az érintett szerzői, illetve szomszédos jogi jogosultak engedélyének szükségessége nem kérdéses a megrendelő ügyfeleknek történő cikktovábbítás szempontjából, ha a fentiek szerint

már az adott szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló anyag rögzítéséhez, illetve többszörözéséhez is szükség volt (lett volna) az érintett jogosult(ak) engedélyére.

A többszörözött cikkek, médiaanyagok internetes, e-mailes, illetve dologi hordozón (pl. fénymásolatban) történő kiküldése a jogosultak engedélyezési joga szempontjából akkor vet fel külön kérdést, ha a kiküldött anyag rögzítése, többszörözése ezt megelőzően valamilyen okból szabad felhasználásnak minősült (lásd: az előzőekben jellemzett szabad felhasználási eseteket). Az érintett jogosultak engedélyére van szükség, ha a cikk, rádió-, televízió-műsor ügyfeleknek való továbbítása internetes on-demand közvetítéssel valósul meg oly módon, hogy a közönségkör számára hozzáférhetővé tett adatbázisból az ügyfelek szabadon dönthetnek, hogy az adott cikket, anyagot letöltik-e a számítógépeikre, illetve a letöltés helyét, illetve idejét szabadon választhatják meg [Szjt. 26. § (8) bekezdés második fordulata]; továbbá a közönséghez e-mail útján történő továbbítás is jogosulti engedélyhez kötött felhasználásnak minősül, ha egyszerre sok címzettnek történik a szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló anyagok ilyen típusú továbbítása.

A fénymásolat vagy VHS-, DVD-hordozón történő kiküldés mint az Szjt. 23. § szerinti terjesztési felhasználás szintén a jogosultak engedélyével végezhető, ha egyszerre több címzettnek történik. Ismét fel kell hívni azonban a figyelmet, hogy a rögzített rádió-, illetve televízió-műsorok példányonkénti terjesztése a hatályos Szjt. szerint a rádió-, illetve televízió-szervezetek engedélyéhez nem kötött felhasználás, ezért az ilyen tevékenység szomszédos jogi jogsértést még engedély nélküli felhasználás esetén sem valósít meg.

Az e-mail-kiküldéshez hasonlóan ha a K-Á. Kft. az adott szerzői, illetve szomszédos jogi védelem alatt álló anyagot csak egyetlen címzettnek küldte ki fénymásolatban vagy VHS-hordozón (postán vagy pl. futárral), úgy elképzelhető, hogy nem lépte túl a szabad felhasználás esetkörét, amennyiben az analóg hordozón rögzített anyag többszörözése maga szabad felhasználásnak minősült, azaz nem lépték túl semmilyen módon a magáncélú szabad másolás jogszabályi korlátait (nem jelentkezett senkinek az odalán közvetetten sem jövedelemfokozási célzat). Az ilyen esetekben nem volt szükség a jogosultak engedélyére.

Díjfizetés

Az Szjt. 16. § (4) bekezdése, illetve a 80. § (3) bekezdése értelmében a fentiek szerint a jogosultak engedélyéhez kötött felhasználások után a jogosultakat jogdíj illeti meg, melyről csak kifejezett nyilatkozattal mondhatnak le.

Ad 3.

Szomszédos jogi jogosultak – sértettek

Ahogy az SZJSZT tárgyhoz kapcsolódó korábbi szakvéleményeiben utalt rá, a szomszédos jogi védelem alatt álló anyagokon, azaz a jelen esetben a rádió-, illetve televízió-műsorokon az adott műsort sugárzó rádió-, illetve televíziószervezetek rendelkeznek kizárólagos szomszédos jogokkal (Szjt. 80. §). Ha tehát sugárzott rádió- vagy televízió-műsorok felhasználása

történt (tehát nemcsak az ilyen műsorok leírt szövegét használták fel), és a felhasználás az előzőek szerint nem esett szabad felhasználás alá, és az érintett rádió- vagy televíziós szervezet nem engedélyezte a felhasználást, úgy az adott rádió-, illetve televíziós szervezet szomszédos joga sérült.

Szerzői jogosultak – sértettek rádió-, illetve televízió-műsorok esetén

A jogosulatlan, azaz szabad felhasználásnak a fentiek szerint nem minősülő és a szerzői jogosultak engedélye nélkül végzett felhasználások esetében, amennyiben szerzői jogi védelem alatt álló rádiós, illetve televíziós műsortartalmakat, illetve szerzői jogi védelem alatt álló műsoranyagok leírt változatát használták fel, úgy a jogsérelmet szenvedett szervezetek általában az érintett rádió-, illetve televíziós szervezetek, hiszen a legtöbb esetben e szervezetek rendelkeznek a sugárzott saját hírműsorokon a szerzői vagyoni jogokkal. Ahogy a 28/03 számú szakvéleményben kifejtésre került, a rádió-, illetve televíziós szervezetek szerzői jogosulti pozíciója a munkaviszonyban munkaköri kötelezettségként történt alkotásokon alapul, hiszen az egyes hírszerkesztők szerzői teljesítményein fennálló szerzői vagyoni jogok ilyenkor az Szjt. 30. §-a értelmében jogutódként a munkáltató médiavállalatot illetik meg. Ezért az ügyben korábban beszerzett, 2006. november 18-i keltezésű szakvélemény 18–21. oldalán lévő listában feltüntetett média-, illetve sajtócégek között szereplő rádió-, illetve televíziós szervezetek tekinthetők sértettnek a saját szerkesztett, szerzői jogi védelem alatt álló hírműsoraik jogosulatlan felhasználása esetén.

Szerzői jogosultak sajtócikkek esetén

Folyóirat-, illetve újságcikkek esetében az egyes esetenként jogosulatlanul felhasznált anyagok érintett jogosultjainak, a jogsértés sértetteinek beazonosítása bonyolultabb kérdés. A szerzői jogosult személye attól függ, hogy ki rendelkezik az adott szerzői jogi védelem alatt álló cikk szerzői vagyoni jogaival, ezek magyar cikkek esetén fő esetben a következők lehetnek: (1) a cikket író magánszemély újságíró, szerző vagy (2) az érintett sajtóvállalat, kiadó, esetleg (3) valamely harmadik személy kiadó.

- (1) Abban az esetben, ha a szerzői jogi védelem alatt álló cikket megalkotó magánszemély újságíró szerző nem áll munkaviszonyban egyetlen újság- vagy folyóirat-kiadóval sem, amelynél a jogosulatlanul felhasznált cikk megjelent (pl. ún. szabadúszó újságíró), úgy az Szjt. alapján nem szálltak át szerzői vagyoni jogai, azaz ez a magánszemély újságíró eredeti szerző minősül a szerzőijog-sértés sértettjének.
- (2) Ha a jogosulatlanul felhasznált cikk eredeti szerzője azzal a kiadóval áll újságírói munkaviszonyban, amelyik sajtótermékéből a cikket jogosulatlanul kimásolták, illetve nyilvánosságához közvetítették vagy terjesztették, úgy a szerzői vagyoni jogok jogutódlása folytán (Szjt. 30. §) az érintett újság, folyóirat kiadója minősül sértett szerzői jogosultnak.

(3) Ha a jogosulatlanul felhasznált cikk szerzője valamely más, harmadik személy kiadóval áll újságírói munkaviszonyban, és a cikket eredetileg ez a harmadik személy kiadó jelentette meg, úgy a szerzőijog-sértéssel érintett szerzői jogosult ez az eredeti kiadó. Külföldi sajtócikkek esetleges jogosulatlan felhasználása esetén az érintett szerzői jogosult általában az adott külföldi lapkiadó vállalat.

Ad 4. Az eljáró tanács e kérdés kapcsán hivatkozik a jelen szakvélemény bevezetőjében foglalt részletes összefoglalóra, melyben tételesen szerepelnek a korábbi sajtó-, illetve médiafigyeléssel kapcsolatos SZJSZT-szakvélemények tárgyhoz kapcsolódó megállapításai, továbbá az azóta történt jogszabályváltozások miatt szükséges további megállapítások.

Ad 5. A 19/03 számú szakvéleményt az SZJSZT a BRFK Vizsgálati Főosztályának Gazdaságvédelmi Osztálya megkeresésére a 136-IV-533/2002. bü. számú ügyben adta.

Ad 6. A tisztelt nyomozóhatóság kirendelésében egyéb észrevételekre adott lehetőséget, ezért az eljáró tanács itt rögzíti összefoglaló jelleggel azokat a módszertani szempontokat, amelyeket a kirendelés szerinti ügy szerzői jogi megítélésénél alkalmazott.

- a) Sugárzott rádió- és televízió-műsorok minden esetben szomszédos jogi védelem alatt állnak. Ha azonban szerzői jogi szempontból az adott felhasználás szabad felhasználásnak minősül, akkor nincs szükség az érintett rádió-, illetve televíziószervezet engedélyére sem.
- b) Áll-e az adott sajtó-, illetve médiatartalom szerzői jogi védelem alatt?
 - Egyszerű tényközlést, hírt tartalmazó közlemény – nem védett.
 - A tényközlésen túlmenő, egyéni, eredeti jelleg – védett.
- c) Ha szerzői jogi szempontból védett az adott sajtó- illetve médiatartalom, fennállnak-e a szabad felhasználás (a jelen ügyben ilyenként csak a többszörözés jöhet szóba) feltételei?
 - Számítógéppel, illetve elektronikus adathordozóra másoltak – nem szabad felhasználás.
 - Fennáll-e jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célzat akár a megrendelő, akár a K-Á. Kft. oldalán akár közvetett módon is, azaz számított-e fel a K-A. Kft. az egyszerű önköltséget meghaladó üzleti hasznot tartalmazó térítési díjat a megrendelővel szemben – ha igen, nem szabad felhasználás.
 - 2004. május 1. előtt szabad felhasználásként lehetőség volt szervezetek megrendelésére többszörözést végezni,
 - 2004. május 1-jétől kezdődően kizárólag természetes személyek megbízásából lehet szabad felhasználásként többszörözni.

- d) Ha a szerzői jogi védelem alatt álló sajtó-, illetve médiatartalom felhasználása az adott konkrét esetben szabad felhasználásnak minősül, úgy nincs szükség a rádió-, illetve televíziószervezet engedélyére sem.
- e) Ha nincs szó szabad felhasználásról, akkor a jogosulti engedély nélkül végzett felhasználás szerzőijog-sértést valósít meg.

Dr. Tomori Pál, a tanács elnöke
Dr. Sár Csaba, a tanács előadó tagja
Dr. Mlinarics József, a tanács szavazó tagja